

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓH. V. T. AL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Az éhes szörnyeteg.

— május 19.

A megkezdett delegáczióális tárgyalások menetén fel-fel zuduló keserűséggel fogja látni az ország, hogy a hadügyi moloch, ez a rémes szörnyeteg, a kulturának, a nemzetek vagyonosodásának halálos elensége ismét éhes, falni, pusztítani akar.

Nézzük csak mit kívánnak tőlünk és mire akarják azt fordítani. A hadsereg rendes szükséglete az 1905. évre 360 millió koronát tesz ki. Már maga ez az összeg is oly nagy, oly nyomasztó, hogy az annak kvótászerű részét kitevő hozzájárulásunk előteremtése csak az adók folytonos emelésével és a jogos szükségletek folytonos elnyomásával lehetséges. De hát ezzel még nem telik be a pohár. Pitreich hadügyminiszter a rendes kiadásokon kívül hadfőlszerelési czélokra és befektetésekre nem kevesebb, mint 163 millió rendkívüli hitelt követel, a miből 88 millió a hadseregnek, 75 millió a haditengerészetnek szükséges. A kvóta alapján tehát Magyarországra 200 milliónál nagyobb összeg esik ebből.

Csak a napokban volt alkalom az állam gazdálkodásának jövő évi költségvetését látni. Láttuk, hogy abban a milliárdos költségvetésben milyen elenyészően csekély az, amit a gazdasági élet fellendítésére, hasznos befektetésekre és a kultura fejlesztésére szántak. Lukács a deficit rémét állította elének, ha az állam szükségletei továbbra is emelkedni fognak. Tisza egy aszkéta ridegségével minduntalan a takarékoságot hangoztatja, de persze sehol sem takarékoskodik, hanem még most előáll a közös hadügyminiszter 360 milliós budgettel, 163 millió rendkívüli hitel követelésével.

A nagyhatalmi hóbort újabb áldozatokat követel. Folyton újabb fegyverkezés, folyton újabb befektetés egy tetszetős fantazmagóriáért, amelynek fönntartása kiszívja életvedveinket s amelynek megvalósulása államiségunkat is veszélyeztetné. Ez a fantazmagória az osztrák-magyar imperializmus, amelyre sem kellő pénze nincsen se Magyarországnak, se Ausztriának. De amazz barátai a felettünk kivivandó győzelemmel kecsegtethetik, míg min-

ket ez a dolog a saját romlásunkra készít elő.

Tudjuk azt mi is nagyon jól, hogy a mai világrend mellett egy európai állam se mondhat le a hadsereg fönntartásáról. De a folytonosan növekedő újabb terhek az teszi szükségessé, hogy gazdagabb és fejlettebb országokkal kell lépést tartani a fegyverkezés fokozásában és hogy az osztrák diplomácia még mindig nem tett le hódító szándékairól, noha minden, de minden arra inthetné, hogy ne külső terjeszkedésben, hanem a belső jólét nevelésében keressék a két ország külső föllépésének alapját.

Hadseregre szükségük van ma az országoknak. De hol van Magyarország hadserege? Bécsből dirigálják, németül dirigálják, németül kommandirozzák, idegen jelvények alatt vezetik, idegen szellemben nevelik, külföldi iparosok ruházzák és fegyverzik föl, az a hadsereg Magyarország védelmére lenne hivatva. Minden ország a szomszédja miatt fegyverkezik. A német a francia miatt, az orosz a német miatt, a török a bolgár miatt és ezek az országok járnak elől a

Bűn.

Irta: Tschehoff Antal.

Fordította: Hofbauer Olga.

Migujew törvényszéki bíró esti sétájából visszatérve, sóhajta támaszkodott egy távirtdaoszlophoz. Egy hét előtt Agnija, volt szobaleánya, e helyen várakozott reá és gonoszul kiáltotta:

— Várj csak! Majd megmutatom, miként kell az oly egyénnel elbánni, ki ártatlan leányokat elcsábít. Gyermekeimet, a te gyermekeidet házadba hozom. Feleségednek mindent elmondok. A törvény elé viszem az ügyet!

Agnija czélt ért. A bankban ötezer rubelt irt nevére.

Migujewnek mindez most eszébe jutott. Hosszas sóhajtott. Meggondolatlan lépését keserűen megbánta. Mennyi aggodalmat, kellemetlenséget vont ez maga után!

Házához érve, a lépcsőre ült. Tíz óra. A felhők mögöl olykor előkandikált a hold. Az utcán s a házak előtt senki. Az öregek már lefeküdtek, a fiatalság meg a ligetben sétálgat.

Mialatt zsebeiben gyufa után keresgélt, hogy szivarra gyujtsjon, könyöke valami puhához ért. Jobb karját fölemelte, hogy lássa: mi az? Oly irtózat fogta el, mintha

kigyót pillantott volna meg. A lépcsőn, közvetlen az ajtó előtt, egy csomag feküdt. Valami hosszas tárgy, kis paplanba göngyölve. A csomag egyik vége kissé nyitott. A bíró kezét bedugta; meleg, nedves tárgyat érintett. Ijedten ugrott fel. Félénken, mint egy bűnös tekintett maga köré.

— Mégis elhozta! — Okleit összeszorítva mormogta fogai között. — Itt van, bűnöm gyümölese! Oh jaj, en Istenem!

Rémület, szégyen és düh megbénította minden skaraterejét.

— Mit tegyek? Mit fog nőm mondani, ha ezt megtudja? Mit társaim? Az elnök gunyosan, gonoszul fog szólni:

— Gratulálok! Haha! Az öregség nem óv meg minden boldogságtól. Ez a Senyon Erastovitsch mégis csak bolond fickó!

— Az egész járást megtudja a titkot. Minden tisztos családaya bezárja előttem a házat. A lapok tárgyalják, s az eddig becsült név, Migujew, egész Oroszországban rossz hangzásu lesz.

A ház közep ablaka nyitva volt, s így látni lehetett, amint Migujew neje, Anna Philippowna az asztalt vacsorához előkészítette. Az udvaron, a kapu mögött, Jermolaj, a szolga, csalt ki balaláikából szomorú hangokat. Ha a gyermek fölér, a titok el van árulva! Migujewet valami belső ösztön távozásra készítette.

— El! el! — mormogta. — Gyorsan, mielőtt valaki észrevesz. Valahova elviszem. Idegen ház elé teszem!

A csomagot karjára véve, nyugodtságot szinlelve, egyforma léptekkel távozott.

— Átkozott helyzet! — gondolta s arczára közömbösséget erőltetett. — Egy törvényszéki bíró, karján csecsemővel, járkal az utcán. Ha valaki meglát s kitalálja, mi van nálam, veszve vagyok!... Im e lépcsőre teszem! De nem! Nem lehet! Ablakok nyílnak erre s még valaki észrevehetne.

Hova is tegyem? Megvan! Wjelkin kereskedőháza elé teszem. Gazdag, jószívű emberek. Talán örömmel fogadják és sajátjukként felnevelik.

Migujewnek határozott szándéka volt a gyermeket Wjelkin kereskedő háza elé tenni, mely a község másik végén, a folyó közelében volt.

— Csak ne sirjon s a pólyából ki ne essék, — gondolta Migujew. — Mily ostoba! Köszönöm! Ezt már igazán nem vártam. Karom alatt ugy czipelem ez élő lényt, mintha hegedűtok volna. Élő lény. Lelke és érzékei vannak, mint mindannyiunknak. Ha Wjelkin a gyermeket elvállalja, felneveli, még lehet... miért ne? Talán hadvezér, neves író! Sok minden történik ez életben! Most a karom alatt viszem, mintha semmi volna. Ki tudja, harmincz, negyven év

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fáy Flóra féle arczerem, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arczerem szeplő, májfoltok, vöröspattanások és mindennemű bőrtisztálanság ellen. Egy tégegy 1 korona, hozzávaló szappan szintén 1 korona.

Egyedül kapható: Dr. Róthschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferenc
gyógyszerész, Debrecen, Kossuth-utca.

feigyverkezésben. De mi töméntelen pénzt dobunk ki és emellett nemcsak hogy nem erősítjük magunkat szomszédunk, ösellségünk, Ausztria ellen, hanem annak a kezébe adjuk pénzünkét és minden kiadott fillérrel az ellenségünket erősítjük, magunkat gyöngítjük.

Nem kell a csendőrség Debreczennek.

— május 19.

Nem egy ízben kifejtettük már nézetünket a csendőrségnek a város belterületére való behozatala ellen. Kimerítő és mindenkit meggyőző komoly érvekkel bizonyítottuk be, hogy e város békés polgárságának gondolkodásával, nézetével nem fér össze a csendőri intézmény behozatala.

Ezuttal nem akarunk újlag kiterjeszkedni azokra az indokokra, melyek teljesen feleslegessé teszik a csendőrség szolgálatát, de hogy e kérdéssel ismét foglalkozunk, tesszük azok miatt az ugynevezett „bizalmas“ tanácskozások miatt, melyek pár nap óta ez ügyben zárt ajtók mögött folynak.

Sőt, csodálatosképpen tapasztaljuk, hogy azokból a „bizalmas“ jellegű tárgyalásokból nyilvánosságra is hozhat egyetmást a kormánypart hivatalos közlönye, amely olyannyira szorgalmazta és szorgalmazza jelenleg is a csendőrségi szolgálatot a város belterületén.

Ezuttal is üti a nagy dobót, hogy a felsőbb helyről a városra erőszakolt csendőrségi intézményt népszerűvé tegye. Még azt az „előnyt“ is biztosítja a városnak, hogy idejőnne a kerületi parancsnokság is, ha a csendőrségi intézményt megvalósítanák Debreczenben. Ez az „előny“, a „Szabadság“

jól tudja, csak afféle kortesfogás. Mert hiszen tudnia kell a „Szabadság“-nak is, hogy a törvényhozás három új csendőrkörületi székhely felállítását mondotta ki a múlt évben, melyek közül egy Debreczenben lesz felállítva. A kerületi parancsnokság tehát, akár megvalósítják a csendőrségi intézményt, akár nem, itt lesz Debreczenben, mert ezen már nem változtathat semmit semmiféle „bizalmas“ tanácskozás, miután az törvényben biztosítva van.

Az ilyen kortesfogásokkal nem lehet a zsandárkorszak tervezett felbontását megkedveltetni Debreczen város polgárságával és nem lehet a törvényhatóságot arra rávenni, hogy annak az intézménynek megvalósítását megerősítse, mert a törvényhatóságnak kell elsősorban afelett legjobban örködni, hogy a város önkormányzati jogait ne engedje megcsorbítani, abból egy jöttányt se adjon fel, már pedig a csendőrségi intézmény behozatala egyenlő lenne a város önkormányzati jogainak nagymérvű megcsorbításával.

A hatóságot felsőbb helyről akarják kényszeríteni ennek a tervnek megvalósítására.

Tisza belügyminiszter kedvenc terve a zsandárkorszak feltámasztása és oly módon akarja ezt megvalósítani, hogy a nagyobb városok önkormányzati jogainak megcsorbításával csendőrségi szolgálatot akar szervezni a rendőrség helyett.

Debreczen törvényhatóságának polgárságának minden eszközzel küzdeni kell a zsandárkorszak feltámasztása ellen és bizunk is a polgárságban, hogy Tisza terveinek gátat fog vetni és e város jogaiból mit sem enged, még ha erőszakkal is akarnák a zsandárokat a polgárság nyakára hozni.

mulva nem fog-e előtte egyenesen, glédában állani?

Utja keskeny, alig beépített utcában vezetett. Midőn a sűrű hársak árnyában tovább haladt, különös érzés vőn rajta erő. Mintha kegyetlen, vétkes cselekedetet akarna elkövetni.

— Ha az ember jól meggondolja, mégis csak borzasztó! — gondolta. — Valami kegyetlenebbet gondolni sem lehet! Miért dobunk egy szerencsétlen gyermeket egyik ajtóból a másikhoz? Bűnös azért, mert született? Mit tett? Mi vagyunk a gazemberek! Ez jól megfontolandó! Vétkeztem s e szerencsétlen gyermeknek egész életén kell bűnhődnie. Wjelkin lábai elé dobom. Wjelkin meg a lelenczházba küldi, ott idegen emberek, jó díjazásért gondozásba veszik. A szülői áldozatkész szeretetről fogalma sem lesz. Később munkába kerül, ivásnak adja magát, erkölestelen élet folytán elzüllik. Egy törvényszéki bírő fia czipész! Ereiben nemes vér folyik! Az én vérem és testem!

A hársak árnyából a hold világította utra tért. A csomagot kissé kinyitotta, hogy a gyermek arcát szemügyre vehesse.

— Alszik! — mondta halkán. — Ah, ez a sasorr! Eppen mint az apjé! Alszik s nem tudja, hogy édes atyja nézi. Mily szomorú! Bocssás, bocssás meg! Születését a sors bélyegezte meg.

A bírő szemeit kissé összehúzta s ekkor úgy érezte, hogy arcán, mintha — hangya másznék. A gyermeket óvatosan betakargatta, ismét karja alá vette s tovább ment. Agyában különös gondolatok ütközgettek egymást. Lelkiismerete nem hagyta nyugton.

— Ha tisztességes, becsületes ember volnék, — fűzte tovább gondolatait, — tultenném magam mindenen, a gyermekkel

Anna Philippowné elé lépnek, lábai elé borulnék s mondanám: Bocssás meg! Vétkeztem! Taposs el, de légy ez ártatlan gyermek iránt könyörületes. Nekünk nincsen gyermekünk, tartuk meg... Nemes asszony. Kérésemet bizonyára teljesítené. Gyermekem nálam lehetne. Mily nagyszerű, mily szép lenne.

Midőn Wjelkin háza közelébe ért, megállt. Elképzelte, mily kedves volna, ha szobájában ülve újságját olvasgatná, s hálóköntősenek botjával egy fücska, kinek sasorra van, játszanék. De ugyanekkor társai gunyos nevetése visszhangzott fülébe. Gondolatban maga előtt látta a gunyos elnököt. Lelkiismerete még fel-felszólt... szívében nyugodtságot, szomorúságot érzett.

A gyermeket óvatosan a lépcsőre helyezte. Kezét arcán végigsimította... ismét hangyák mászkáltak rajta.

— Bocssás meg nekem, nyomorultnak! — dadogta. — S később ne gondolj reám megvetéssel!

Úgy lépett tett. De aztán hirtelen erőt vett magán s mondta:

— Eh mit! A megtörténtet nem lehet meg nem történné tenni! Tul teszem magam mindenen! Magamhoz veszem, bármit is beszéljenek az emberek!

Migujew a gyermeket felemelte s izgott gyors léptekkel tette meg előbbeni útját.

— Beszéljenek, amit akarnak, — gondolta. — Azonnal feleségemhez megyek, térdre borulok és mondom: „Anna Philippowna! Ó jó asszony! Ó meg fog engem érteni! A gyermeket felneveljük. Ha fiu, Waldemárnak, ha leány, Annának kereszteltem. Öregségünkre örömrünk lesz.

Ugy tett, miként gondolá. Sirás, félelem. Öröm, aggályos reménység között lépett

Az áruló pénztárca.

Egy nemzetközi tolvaj letartóztatása.

— (Saját tudósítónktól.) —

— május 19.

Veszedelemes gonosztevő került e napokban a csendőrség kezébe. Igazi neve Koflanovics Dávid, de e mellett vagy tíz különféle nevet viselt. Koflanovics, mint afféle nemzetközi zsebtolvaj, két héttel ezelőtt lerándult Érsekújvárra, ahol akkor nagy lóvásár volt. Ezt a vásárt a külföldi nagy lókereskedők is fel szokták keresni s ez alkalommal volt egy Reichlender Fülöp nevű boroszlói lókereskedő is, aki lovakat akart vásárolni. Koflanovics, aki lőügynöknek adta ki magát, ott forgolódott a külföldi kereskedők között s ez alkalommal kilopta Reichlender zsebéből annak 20,000 koronát tartalmazó pénztárcáját.

Reichlender csak akkor vette észre a lopást, amikor egy kialakított ló árát akarta kifizetni, de már akkor Koflanovics régen eltűnt a vásárból. A megkárosított ember pénzért táviratozott haza s a pénzzel harmadnap megérkezett Reichlender fia, aki szintén lókereskedő.

Az érsekújvári vásár után az öreg és fiatal Reichlender Szabadkára utaztak lóvásárlás végett, ahonnan a fiatal Reichlender a vett lovakkal a multszombaton éjjel utazott hazafelé. A zsolnai állomáson egy bőbeszédű uriasan öltözött ember szállott be abba a kocsiszakaszba, ahol a fiatal Reichlender és még más három kereskedő ült. Koflanovics, mert ő volt az új utas, csakhamar megismerkedett a többi utazókkal, akiknek mint egy posztógyár ügynöke mutatkozott be. Közben az egyik kereskedő valami iratot akart megmutatni, miközben elővette nagy bőrtárcáját.

Reichlender, amint a tárcát meglátta, rögtön felismerte, hogy az apjé volt, de nem szólt semmit, hanem észrevétlenül közölte ezt a kalauzzal, aki egy közbeeső állomásról táviratozott a csacza csendőrségnek. Mikor aztán a vonat Csacza állomásra érkezett, két csendőr leszállította a vonatról

házába. Felesége előtt zokogva borult térdre s tette le a gyermekét.

— Anna Philipowna! Ne itélj el, mig meg nem hallgattál. Vétkeztem! Ez itt: gyermekem! Emlékezel még Agniára? A gonosz győzedelmeskedett fölöttem!

Választ nem várva, a félelem és szégyentől félőrülten futott az udvarra.

— Itt maradok, mig hiv, — gondolta. — Jöjjön magához és gondolkodjék.

Jermolaj, a szolga ment végig az udvaron. Vállát vonogatta. Percz mulva ismét végig ment s nevetve mondta:

— Szép dolog! Az előbb jött a mosónő, Aksinja. Az ostoba asszony gyermekét az utcán, a lépcsőre tette. Mig nálam volt, valaki a gyermekét elvitte. Szép egy eset!

— Mit, mit beszélsz? kiáltá Migujew.

Jermolaj ura heveségét félremagyarázván, fületövé vakargatva, dadogta:

— Bocssáson meg uram... De... ez az élet... lehetetlen így asszony nélkül...

Ura csodálkozó arcát látva, bűnösségét nem szépitve, folytatta:

— Igaz, vétek. De mit tehetünk. Uram megtiltotta, hogy idegen asszonyok bejöjjenek. Helyes... Mig Agniya itt volt, nem engedtem be senkit, ő nyém volt... De most! Nagyságos uram beláthatja... Agniya idejében nem fordultak elő ilyen dolgok, mert...

— Távozz, te aljas egyén! — kiáltá Migujew dühösen s a házba sietett.

Anna Philipowna még mindig ugyanazon helyen ült. Kisirt szemeit a gyermekre meresztette.

— Nana, — dadogta Migujew ajakára mosolyt erőltetve, mely még mindig nagyon sápadt volt. — Tréfáltam. Nem az én gyermekem, Aksinjáé. Én... én... tréfáltam. Add vissza a szolgának!

Koflanovicsot, akiről aztán kiderült, hogy nemcsak Érsekújvárot zsebelt, hanem egyike a legveszedelmesebb utazó zsebtolvajoknak, aki a külföldi rendőrségek által is körözve van.

A letartóztatott embert egyelőre a járásbírósnak adták át.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Egyházkerületi közgyűlés. Az e hó 25-én tartandó ref. egyházkerületi közgyűlés meghívót holnap küldik szét. A püspöki hivatal már elkészítette a közgyűlés tárgysorozatót, melyen 240 szám van, köztük 14 bírósági ügy. A közgyűlés előreláthatólag három napig fog tartani.

Hittanhallgatók Pápán. A magyarországi református teológusok e hónap 26., 27. és 28-án Pápán konferenciát tartanak, melyen a debreczeni teológia 15 diákkal képviselteti magát. A debreczeniek Harsányi Pál szénior vezetésével 25-én este indulnak Pápára s ott a konferencia műsorában több fontos tárggyal szerepelnek. Diákjaik 30-án jönnek vissza.

Érettségi biztosok a tiszántuli egyházkerület főgimnáziumában. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a tiszántuli egyházkerület ref. főgimnáziumaihoz az 1883. évi XXX. t. cz. 23 §-ából kifolyólag érettségi biztosokul ez évre a következőket küldte ki: a békésihez: Géresi Kálmán tanterületi főigazgatót, a debreczenihez: Erdélyi Pál kolozsvári egyetemikönyvtár igazgatót, a hajduböszörményihez: Kiss Aron budapesti paedagogiumi igazgatót, a hódmezővásárhelyihez: K. Kiss József debreczeni főiskolai igazgatótanácsost, a kisújszállásihoz: dr. Öreg János debreczeni főiskolai tanárt, a máramaros-szigetihez: dr. Szádeczky Lajos kolozsvár egyetemi tanárt, a mezőtúrihoz: dr. Székely György sárospataki főiskolai igazgatót, a szatmárhoz: dr. Ballagi Aladár budapesti egyetemi tanárt.

Debreczeni tanárok, mint kormányképviselők. A közoktatásügyi miniszter dr. Kérészy Zoltán jogtanárt a székesfehérvári helyi, dr. Bartha Béla jogtanárt a pápai és zilahi főgimnáziumhoz érettségi biztosokká nevezte ki.

Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz utczei templomban az istentisztelet az izr. pünkösd ünnepekén következő időben fog tartatni és pedig: Csütörtökön este 7 óraker, pénteken délután 9 óraker, este 7 óraker, szombaton reggel „Mazkirral“ egybekötött „Haskomah“ fél 7 óraker, a főistentisztelet délután fél 9 óraker, a „Mazkir“ 10 óraker, délután az istentisztelet 4 óraker, köznapokon reggel 6 óraker és este 7 és 1/4 óraker.

Mikor a közönség sztrájkol.

— május 19.

Furesa háboru folyik most Zomborban. A mészárosok emelték a hus árát, ami ellen eleinte csak a közönség tiltakozott. A közönség tiltakozása semmit sem használt. Erre most már a hatóság lépett közbe, hogy megvédje a lakosság érdekeit a mészárosokkal szemben.

A polgármester — így írják Zomborból — először felszólította a mészárosokat és henteseket, állítsák vissza a hus régi árát. A polgármester felszólítása azonban a mészárosoknál sikert fülekre talált. A ha-

tóság gondolt egyet s a polgármester felutazott Budapestre, hogy fővárosi mészárosokat hozzon a zombori makacszkodó mészárosok nyakára, ami sikerült is neki. A fővárosból Neurer, Keppich és Brankovics mészárosok kötelezték magukat, hogy e hó 22-én mészárszéket nyitnak Zomborban, melyet a polgármester 14 napos felmondására tartoznak bezúntetni.

A kimérendő hus árának kilóját 34, 88 és 96 fillérben állapították meg, kivéve a mozgósítás esetét, amikor is a tanácssal egyetértőleg a napiárak figyelembe vétele mellett új árak lesznek megállapítandók. A tanács mészárszék helyiséget s a levágandó marhák részére istállókat bocsát a vállalkozók rendelkezésére. A tanács elfogadta az ajánlatot s talán már vasárnap budapesti mészárosok árulnak húst Zomborban, a zombori sztrájkoló mészárosok pedig összetett kezekkel nézhetik, hogy tódul a közönség a hivatalos mészárszékbe.

Bizony Debreczenben is panaszkodnak egyes mészárosok és hentesek ellen, s ezért nem volna olyan csodálatos, ha a mi közönségünk is egyszer sztrájkolni kezdene.

SZÍNHÁZ.

Az Uránia előadása.

„Berlini élet.“

Németh Péter hasznos dolgot mivel, mikor a német főváros életét képekbe gyűjtötte és azokat magyarázatokkal látta el. A porosz büszkesség központja Berlin, amely a német-francia háboru óta mint birodalmi főváros óriási mértékben föllendült. Rövid negyedszázad alatt világvárossá fejlődött, a régi intézmények helyet engedték, a metropolis nagyságának. Számos szépsége, híressége közül a szerző helyes érzéssel választotta ki a legbírálabbakat. Különösen szeretettel foglalkozik a német császárral, akit számos képben mutat be családja, katonai, vadász-társasága körében. Hely jutott a német főváros vigasságos életé, a „mulató Berlin“ bemutatásának is, mindenesetre csak a diszkrétebb oldalról. A szépszámu közönség mindvégig érdeklődéssel kísérte az élvezetes előadást.

Ma „Egyiptom“ kerül színre s a piramisok hazájának bizonyára még több publikuma lesz, mint a német metropolisnak.

Holnap pedig Pekár Gyula nagy szenzációt keltett gyönyörű művéta: „Tánc“-ot adja elő az Uránia.

Közönségünk nagyon helyesen teszi, ha a tudományos színház szép és tanulságos előadásait minél nagyobb számban keresi föl.

Tereferere.

— május 19.

Megyünk-e Macedóniát elfoglalni vagy nem? Ezzel a kérdéssel faggatják a belügyminisztert a delegátusok.

Nekünk Macedónia már — *Maczerónia*. Ha a hadügyi követelésekben *maczedálunk*, holnap ujjabbal *maczerálnak*.

*

Goluchowszky egyébíránt tagadja, hogy Macedóniába készülünk. Azt állította, hogy Törökországgal, *mint barát* bánik el.

— Ments meg Allah a barátaimtól! — sóhajt fel erre Törökország.

Ha belemegyünk ebbe a kalandos vállalatba, Magyarország majd felkiálthat:

— Törököt fogtam, de nem ereszt el! A tengeri hajókra 75 milliót költenek.

Ajánljuk Debreczen város tanácsának, hogy egy ilyen tengeri hajót Debreczennek is követeljen. Hadd czirkáljon az itteni *por-tengeren*. Ha van *sorhajó*, lehet *porhajó* is. A városnál mindjárt szervezhetnének két jól dotált új állást. Egyik a városi ellentengernagy, a másik a porhajóhadnagy. A porhajó czirkálna a *Szalónaki-ötből* a *Jildiszno-kioszkig*.

*

Zilahyt nem engedik nyugodni debreczeni babérain. A tanácsi határozatot három csoport is megfélebbezte a közgyűléshez. A felebbezésben kifejtik, hogy érdekekben Makó dus, de elismerésben ma kódu.

*

Ujjabb nagy sikasztás hire jön most Nyitráról. Máskor Sopronból, Aradról vagy máshonnan, szépen felváltva.

Hiába, Magyarországon még mindig divik a *kaszt-rendszer*, még pedig a *sik-kaszt rendszer!*

Mákvirág.

NAPI HIREK.

A debreczeni vasutasokat nem üldözik.

— Az ügyészség indítványá. —

— május 19.

Az országos vasuti sztrájk eseményei folytán tudvalevőleg a debreczeni üzletvezetőség területén is számos vasutas ellen megindították a bűnvizsgálatot. Az „erős kéz“ hosszu ujjá a debreczeni törvényszékig is elnyultak. A felsőbb helyről elrendelt vizsgálatot azóta szakadatlanul folytatták és az összes terheltek és tanuk kihallgatása után be is fejezték, úgy, hogy a debreczeni kir. ügyészség a vizsgálat adatának és a btk. 481. §-ának mérlegelése után már megtehette indítványát.

Legilletékesebb helyről vett értesülésünk szerint a debreczeni kir. ügyészség Kabai György mérnök, Csanády József mozdonyvezető és az összes többi vasutasok ellen folytatott eljárás bezúntatását indítványozta. Ennélfogva a debreczeni vasutasokat nem fogják vád alá helyezni és a debreczeni kir. törvényszék nem fog segédkezet nyújtani az erős kéznek ahhoz, hogy az amugy is sorsüldözött vasutasokat, akik közös ügyért exponálták magukat, tovább is üldözzék.

Általános megelégedést és megnyugvást fog kelteni ez a hir. Az erőszakos kormányzás mai idejében jóleső tudat az, hogy a bíróság függetlenségével és pártatlanságával föléje helyezi magát minden pártpolitikának.

Arról is van tudomásunk, hogy a debreczeni üzletvezetőség területén működő nyiregyházi, máramarosszigeti és beregszászi törvényszékek is majdnem minden esetben bezúntató végzést hoztak a vasutasok ellen.

Ebben a közmegelegetést szülő,

örvendetes tényben bizonyára része van a debreczeni üzletvezetőség érdemes vezetőjének: Tolnay Kornélnek is, akit nem az „erős kéz”, hanem saját belátása, méltányossága és emberszeretete vezet.

— **Eső.** Aggodalommal és gonddal telt arccal hetek óta leste gazdaközönségünk az égboltozatot. De az olaszosan kék ég napsugaras derűjét csak nem akarta szétozlatni a fellegek boruja. A tartós szárazság a legkomolyabb aggályokra adott okot. A jóságos Gondviselés végre meghallgatta a gazdák hő imáját a mindennapi kegyéért. Tegnap éjjel megeredt az ég csatornája és azóta bőszesen hull alá az éltető eső áldása. Minél inkább tömörülnek a fellegek a magasban, annál jobban oszlanak el a fellegek a gazdaközönség gondbaborult homlokáról. De nemcsak a gazdák, hanem az egész lakosság hálataljes tekintetet vet az égre az áldásos esőért. A város utczeit már elborították a tüdő- és szemrontó, bacziusterjesztő porhullámok. Az a gyöngéd kimélet, amelylyel az arra hivatottak az utcák és terek locsolásával bántak, vajmi keveset változtatott a speciális debreczeni átkon. De hát onnan felülről hathatósan elintézték ezt a kérdést is és a város közönsége felfrissül az igaz tavaszi egészségadó tiszta, üde levegőtől.

— **Kőrösi Csoma Sándor szobra.** A múlt század közepén Ázsia balsejét felkutató világhírű magyar utazó tudósnek szülőhelyén, a háromszékmegyei Kőröson, szobrot akarnak emelni. A költségek előteremtésére nagy országos bizottság alakult Eötvös Loránt báró, a M. Tud. Akadémia elnökének elnöklése alatt, amely ma Hajdúvármegye közönségéhez is intézet felhívást adakozásra.

— **Olcsobb lett a tűzifa.** A városi tanács ma délelőtt tartott ülésén kimondotta, hogy a savósgáton beraktározott fakészletből a hasított fa ölet 18 koronáról 14 koronára, a botfa ölet pedig 10 koronára szállította le.

— **Rabsegélyző egyesületi közgyűlés.** A rabsegélyző egyesület közlebről elhalasztott közgyűlését folyó hó 19-én esütörtökön délután 5 órakor tartja meg a város háza nagy tanácstermében. E gyűlésre a meghívókat az egyesület tagjaihoz kellő időben elküldöttem, s most őket, mint általában az egyesület ügyei iránt érdeklődő közönséget ezuton is tisztelettel meghívom. Debreczen, 1904 május 18. Csiky Lajos, rabs. egyesületi titkár.

— **Egyik bajból a másikba.** Bajti Andrásnak emlékezetes lesz a tegnapi nap. Vidáman indult el szénával megrakott szekerevel a Nagycseréről Debreczenbe, mint akinek rendbe van a szénája. A szénát hamarosan el is adta jó áron és meglegedetten tért hazafelé. De mint a derűs égből a villám, olyan hirtelen csapott le a szegény emberre a bajok egész serege. A Kossuth-utczán a lovai nekivadultak és elragadták a szekeret. Bajti András a lovak közé bukott olyan szerencsétlenül, hogy balkarján súlyos sérülést szenvedett sok más bórhorzsoláson felül. A fékevesztett lovak vad iramodását sikerült feltartani a színház előtt, ahol a balul járt embert az önkéntes segítők hamar körülvették. Ezt a szivességet meg is érezte Bajti András, mert mikor magát megtapogatta, hogy nem történt-e egyéb sérü-

lése, akkor vette észre, hogy a zsebórája, na meg az eladott széna ára hiányzik. Sérüléseit dr. Hütter Károly bekötözte, az ellopott értékeit meg a rándórséggel keresteti.

— **A Csokonai-kör ülése.** A Csokonai-kör választmánya május hó 21-ik napján, szombaton délután 3 órakor a kollegium kis tanácstermében ülést tart. Tárgyak: 1. A közgyűlés előkészítése. 2. A Csokonai Lapok kiadó tulajdonosának ajánlata. 3. Jelentések.

— **A függetlenségi párt értekezlete.** Tegnap délután öt órakor ismét folytatta tanácskozását a függetlenségi és 48-as párt. Ez alkalommal a delegációban előfordult események, Goluchovszki beszéde s a vasutasok ügyében tanusítandó magartatás képezte a tanácskozás anyagát. — Az újabb katonai követelések, a 163 milliós katonai beruházási költségdöbblet általános felháborodást keltett a pártban, a mihez jelentékenyen hozzájárult az a körülmény is, hogy a kilátásba helyezett katonai reformoknak még csak nyomát sem lehet látni a hadvezetőség előterjesztéseiben, sőt a katonai bünvádi perrendtartásvonatkozólágujabbban tett kijelentését megerősítették a pártot abban az aggodalmában, hogy az osztrák hadvezetőség csak a saját céljainak megvalósítására gondol a nélkül, hogy az ellenértékül követelt nemzeti vívmányok teljesítése dolgában bármi komolyabb szándékai volnának. E tekintetben Rátkay László kapott megbízást, hogy a párt felfogásának holnap napirend előtti felszólalásban szószólója legyen. Fokozza a függetlenségi és 48-as párt elégedetlenségét és megbotráncozását Goluchovszki külügyminiszternek a külügyi helyzetről mondott beszéde, melyben Törökország ellenében a diplomáciában legalább is szokatlan s annyira illetlen támadást intézett, melynek lehetetlen célzatosságát nem tulajdonítani. Thaly Kálmán fejtette ki erre nézve a párt véleményét s erős kritika alá vette Goluchovszki oktalan keleti politikáját, melylyel úgy látszik, erőnek erejével háboruba akarja kergetni monarchiánkat Törökországgal, sőt úgy látszik, a szövetséges Oroszországgal is. A párt felkérte Thaly Kálmánt, hogy álláspontját a Házban is fejtsse ki s — ha ülés lesz — pénteken, ha ünnepi szünet talál lenni; az ünnepok utáni legelső ülésen interpelláció alakjában fogja e dolgokat Thaly Kálmán szőnyegre hozni.

— **Városi közgyűlés.** A május hónap utolsó napjaira tervezett városi közgyűlés június hónapra fog elmaradni. A legközelebbi városi közgyűlésen szőnyegre kerülő ügyek közt ugyanis nagyon sok fontos természetű van s ezeket e hónapban már nem lehet kellőképen előkészíteni. A közgyűlés minden valószínűség szerint június 10—15-ike közt lesz magtartva.

— **A Csapókertiek különválása.** A Csapókertiek azzal a kéréssel fordultak a tanácshoz, engedjék meg nekik, hogy ők két főjára oszolhassanak. A tanács a mezőrendőrség véleménye alapján nem engedte meg a különválást.

— **Választmányi ülés.** A Kossuth-dalkör tegnap este saját helyiségében választmányi ülést tartott. A gyűlés, melyen Szele György ielkész elnökölt, a módosított alapszabályokat terjeszti fel a minisztériumhoz. Majd a július 3-án a Dobos pavillonban rendezendő hangversenyre választották meg a vigalmi bizottságot. A műsort a 24-én, kedden este 8 órakor tartandó választmányi ülésen fogják megállapítani.

— **Vonatkisiklás.** A debreczeni üzletvezetőség területéhez tartozó Volócson, mint egy távirat jelenti, hibás váltoállítás következtében vonatkisiklás történt. Két mozdony és öt teherkocsi megrongálódott. Emberéletben semmi baj nem történt.

— **A kereskedő ifjak társulata** ma este tartja az „Arany Bika” külön e célra fentartott éttermében társas és ismerkedési estélyét, melyre ez uton is felhívja a résztvevők szives figyelmét a rendezőség.

— **A péksegédek sztrájkja megszünt.** A péksegédek bérharca megszűnt. A mesterek és segédek tegnap újabb békül gyűlésre jöttek egybe s ott méltányosan elintézték a kivánalmakat. Ma reggel már valamennyi pákműhely alkalmazottai dolgoztak.

— **Debreczeni tornászok Aradon.** A Debreczeni Torna- és Kerékpáros-Egyesület, mint az Országos Magyar Tornászövetség tagja szintén résztvesz a szövetségnek Aradon tartandó pünkösdi versenyein.

— **Mexikó Magyarországnak.** A mexikói Boletín című kereskedelmi folyóirat legutóbbi száma most jelent meg. Az angol nyelvű füzetet az ottani konzul megküldte a magyarországi kereskedelmi és iparkamaráknak is, mert e füzet foglalokzik hazánkkal is. A Boletín egyik cikkének czélja, hogy kereskedelmi összeköttetésbe lépjen Mexikó hazánkkal. Épen ezért a kamara ez uton tudatja az érdeklődőkkel, hogy a mexikói forgalmi és kereskedelmi viszonyokról bárkinek is szivesen ad felvilágosítást.

— **Halálozás.** Félégyházi János kereskedő 22 hónapos kis fiacskája, Laezika, e hó 17-én éjjeli 2 órakor elhunyt. A kis halottat ma délután 5 órakor temetik a Varga-utca 45-ik számú házból a Kossuth-utczai sírkertbe.

— **Kedélyes táncestély.** Schaf János táncztanító május hó 22-én, vasárnap (pünkösdi első napján) a „Korona” című táncsteremben reggelig tartó kedélyes táncestélyt rendez. Zenesz Berki Lajos és zenekara. Kezdeté 7 órakor, vége reggel. Belépti díj 1 korona.

— **A kamara a házalásokért.** Az országos magyar házalók szövetsége panaszt tett a kereskedelmi és iparkamaránál, hogy az egyes városok milyen sok kellemetlenséget okoznak a házalóknak. A hatóságok csak nehezen adnak nekik városuk területére áruházi engedélyt s ha adnak is, megnehezítik munkájukat, sőt akárhányszor teljesen indokolatlanul kitiltják őket. A kamara méltányolja a házalók panaszait és felirt a miniszterhez, hogy a házalóipar védelmére tegyen intézkedéseket.

— **Két hírről.** A „Debreczeni Független Ujság” mai száma hosszasan ír a bősörményi tüzről s a többek közt azt írja, hogy a hír Debreczenben nagy izgalmat keltett és az izgalmakat fokozta a „Debreczen”-nek erre vonatkozó hite is. Mi nem szoktunk szenzációit hajhászni. — Hireinket komoly, tárgyilagos hangon írjuk meg még akkor is, ha vasutasok, kefések és akárcik is sztrájkolnak. Nem követjük laptársainkat ezen a téren, és tegnap is hivatalos információk alapján irtuk meg a bősörményi tüzre vonatkozó híreinket — és közöltük a hatóságoktól érkezett sürgönyöket szószertint tartalmukkal. Különben a D. F. U. a cikkben a következőket írja:

„Az izgalmat a hatóság fejvesztetése okozta. A hajdubősörményi hivatalos urak ugyanis a helyett, hogy a tüzet mentek volna oltani, a táviróhivatalba rohantak és róm-távirataikkal föllármázták a megyei hatóságot és az összes szomszédvárosokat. — A debreczeni hatóság és tüzoltóság is kapott értesítést,

de segítséget nem küldhetett, mert itt is erős szél volt és szükséges volt a készenlét. Csapán a hajduhadházi tűzoltóság sietett segítségül, de mire Bösörménybe ért, már el is mult a veszedelem.

Ebből az esetből pedig az legyen a tanúság, hogy máskor rémhírekkel ne árasztja el a megyét a bösörményi hatóság, mert ha — Isten ne adja — igazán oly nagy tűzvész ütne ki, mint amilyenről hír érkezett, nem hinné el senki.

Ezekből látszik, hogy a D. F. U. ugyancsak tudatában volt, hogy vész és rémhírekkel árasztották el Debreczent, azért mégis lapunkra hivatkozik.

Egy másik hírében szintén a „Debreczen“ egyik tegnapi hírére hivatkozik a Debreczeni Független Ujság és olyszinben tünteti fel lapunkat, mintha mi hívei lennénk a csendőrségnek a város belterületén való alkalmazásának. Ez annál különösebb előtünk, mert éppen a „Debreczen“ az egyedüli ujság, amely hetek óta cikkekben támadja a csendőrség behozatalát, a „Debreczeni Független Ujság“ pedig most ébred álmaiból.

— **Chimay hercegnő megszökött Rigótól.** Rigó, a híres asszonyszóktető cigány-primás ismét szenzáció hőse. De ezúttal nem kedvez neki a szenzáció, hanem bus dolgot jelent a hír, hogy Chimay hercegnő, Rigó kedvese, megszökött a cigány-primástól és ezidő szerint egy olasz embert boldogít szerelmével.

— **Angelottiék megjöttek.** Debreczen megszokott és szívesen látott nyári vendége, Angelotti Vilmos orfeumigazgató mintegy 25 tagból álló elsőrendű társulatával ma megérkezett. A tagok közt kiváló művészi erők vannak, akik a világ város legelső orfeumában arattak sikereket. A társulat rendezőül Sarkadi Vilmost nyerte meg az áldozatkész igazgató, aki mint énekesbonvivánt, szalon- és jellemkomikus, valamint kupléénekes a főváros legkedveltebb komikusai közt foglal méltán helyet. — Az énekesnők közt szerepel a debreczeniek egy régebbi ismerőse: Thurzó Ilona, — aki néhány év előtt a Komjáthy János igazgatása idejében a debreczeni színház koloratur primadonája volt. Tavaly lépett át az orfeumba és úgy gyönyörű hangjával, mint szemrevaló küjsejével a Folies Caprices első csillagává emelkedett. — Aranyossy Klára, operetténekesnő, Arányi Emma és Gárdonyi Mariska kuplé énekesnők, — Komlóssy Emma énekesnő, Komáromi Sándor komikus, Zsoltoványi Zoltán színész és Ujváry Lajos komikus szerepelnek a tagok közt. Különös vonzerőlesz a hírneves Jamamottos egy urból és két hölgyből álló japán udvari művész-csoport, valamint a „The Artas“ ezidő szerint legjobbnak tartott amerikai erőművész pár. Még több nagyszabású számokkal is szándékozik gazdagítani Angelotti világvárosi színvonalon álló műsorát. Az előadás a „Bika“ mulatóban vasárnap, e hó 22-én veszi kezdetét.

— **Műbarátok,** kik festészettel és égetett festészettel foglalkoznak, ne mulasszák el meglátogatni *Mentze Henrik* ujdonságok áruházát *Piacz és Szent Anna-utcza sa. kán.* Rendkívül szép ujdonságok a műfestészet fejlesztésére.

— **A hűtlen asszony drámája.** Garany zemplénmegyei községben borzalmas családi dráma történt. Magyar Gáspár odaváló földmivest nemrég elhagyta a felesége s elvitte két gyermeküket is. A házastársak egy ideig különválva éltek, a mult héten azonban az asszony rászánta magát, hogy visszatér az urához. Elküldte hozzá a két gyereket, hogy kéreljék meg. A haragos férj azt felelte, hogy a két gyereket szívesen visszafogadja házába, de a hűtlen asszonyról tudni sem akar többé. Az asszony erre ünneplőbe öltöztette a gyermekeket, elvitte őket a templomba imádkozni, onnan pedig lesétált velük a tőketeresesi csatornához s ott mind a két gyereket boletasztotta a vízbe. A szívtelen anya e szörnyű tett után hazament s lakásának padlásán fölakasztotta magát.

— **Csodaszámba megy** azon rendkívüli jó hatás, melyet a csuz és köszvényes bántalmakban szenvedők érnek el a híres Zoltán-féle kenőcs használatával. Oly betegek, kik már 15—20 év óta szenvedtek és fürdőket s különféle szereket használtak, e szer néhányszori alkalmazása által gyógyultak meg. Üvegje 2 kor. Zoltán gyógytárában, Budapestben.

— **Angol hölgyek** sohasem használnak arczkenőcsöt, hanem ugorkatejet, mely valódi angol minőségben kapható Balassa K. gyógyszerárban Budapest—Erzsébetfalva. Föltétlen biztos határu és teljesen ártalmatlan szépítőszert, mely már 2—3 szori bekenés után eltávolít szeplőt, májfoltot, kiütéseket, mitessert és mindenféle tisztálanságot az arczról, annak gyönyörű üdőséget, fiatalságot kölcsönöz. Vigyázzunk, hogy minden üvegen a „Balassa“ név látható legyen. Üvegje 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 korona, Ugorkapuder 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Postán szétküldi Balassa Kornél gyógyszerár Budapest—Erzsébetfalva.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44., dr. Ujfalussy-haz. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.**

TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, május 19.

A képviselőház mai ülésén elnök bejelentette, hogy Weinpffen és Kaltenburg grófok, mint megfelelő adót fizető magyarországi birtokosok, a főrendek közé felvételtek. Benedek J. dr. éles szavakkal szolt a jelentéshez. Rosszalja, hogy a főrendiházban idegenek foglalnak tért és sürgősnek tartja a főrendiház reformját. Ugron Gábor is kifakad azeilen, hogy elég, ha külföldiek Magyarországon birtokot vesznek és jogot kapnak a főrendiházi üléshez.

Ezután áttértek a *beruházási javaslat* tárgyalására. *Komjáthy Béla* kijelenti, hogy a függetlenségi párt megszavazza a javaslatot, hogy a válság ne legyen nagyobb. *Ernst Sándor* a néppárt részéről, valamint *Szederkényi Nándor* és *Benyovszky Sándor* gróf szintén nem ellenzik.

Debreczeniek a királynál.

Budapest, május 19. A király ma délelőtt általános kihallgatást adott, amelyen *Ujfalussy József* dr. kórházi igazgató és *Simonffy Emil* zenedei igazgató is megjelentek, hogy megköszönjék kir. tanácsossá történt kinevezetésüket.

Orosz-japán háboru.

Budapest, máj. 19. Tokióba érkezett hivatalos jelentés leírja a japánok partraszállásának hiteles eseményeit. A 2-ik hadsereg május 5-én szállt partra a hajóhad védelme alatt, anélkül, hogy ellenségre talált volna. Másnap volt kisebb csatározás.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— május 19.

Készáru: 10/15-el olcsóbb.

Buza májusi	—
Buza októberre	836—837
Rozs májusra	—
Rozs októberre	667—668
Zab májusra	—
Zab októberre	560—561
Tengeri májusra	—
Tengeri júliusra	521—522
Tengeri augusztusra	—
Répcze augusztusra	—

IRODALOM.

Dalok.

I.

Szivem minden kincset
Tartogatom néked:
Csakis egy-egy dallal
Lesz olykor szegényebb!

De lásd: a szivemből
Ez is érted vész el:
Hozzad irogatom
A lapodba — széjjel!

II.

Titkolozunk egymás előtt,
Rejtegetjük nagy titkunkat:
S kinevetjük mind a ketten
Önkénytelen önmagunkat!

Mért is vagyunk ilyen balgák?
— Egész világ úgy is tudja, —
Nem titok az, tekintetünk
Minden perczen — elárulja!

III.

Olyan szépet álmodtam felőled:
Visszakérték jeggyűrűdet tőled,
Visszaadtad, keblemre borultál,
Öleltelek, — édesen csókoltál...

Ez az a csók, melyre régen vágyom,
Ettől függ a földi boldogságom:
Ne kinozz hát, — ne szenvedjek érted,
Csokolj meg hát — hogyha megigérted!

(Csenger.)

Baka Elek.

REGÉNYCSARNOK.

A boldogság.

— Francia regény. —

25

Péter tehát úgy tett, mintha maga is igen jó tréfának találná a dolgot s hagyta egyedül menni Fülöpöt, csak arra emlékeztetvén őt, hogy anyja kilencz órákor szokott reggelizni, s hogy délfelé átmennek Chevreuseékhez ebédre, mi rendesen három órákor megesik vidéki szokások szerint.

— Miattam ne nyugtalankodjék s mindezekfelett ne várjanak reám. Ha igen messze eltávoznám, arra, hogy reggelire haza térhessek, akárhol kapok egy kis tejet s kenyéret éhségem csillapítására.

— Tudja meg ön, hogy egy tájképfestő soha sem jön zavarba, bármily távoli helyekre tévedjen is. Másnemű helyeken tettem én már kirándulásokat, mint az ön parányi mértékben előállított Helvéciájuk, azt mondhatom, édes barátom.

Péter úgy tett, mintha hazafelé indulna s egy oldalösvényen Validat felé kezdett közeledni.

Ügyelni akart lépteire annak, akit magában egész keserű megvetéssel éretlen fickónak nevezett el.

De örömben hangosan elkezdett nevetni, midőn egy negyed óra múlva távolról látta Fülöpöt, mint állapodik meg határozatlanul a keresztiek előtt, melynek egyike Validat felé vezet s azután a hegyen felfelé látzik a montsargi kastély irányában haladni. Fülöp végig jártatva szemét a validati tanya bemohosodott cserépfedelein, egészen beárnyalva a körülfekvő nagy diófáktól s köztük egyetlen erkélyt vagy tornyocskát sem fedezve fel, nem képzelhette, hogy szive hölgye egy ily földművesnek való „viskóban“ lakjék.

Megpillantotta távolról a festői fekvésű kastélyt s gyorsan arra vette útját, hogy az ottani lakosoknak — kinek éppen semmi közük nem volt vele és szerelmével — mutassa be hódolati áldozatát.

A nap felkelt már az ormok mögül, midőn André Péter felért a nyírfákkal borított dombra, mely Validat felé emelkedik. Innét fedezve a sűrű bozót által, átpillantható mind a majorházat, mind egész környékét kigyózó utáival. Látta, hogy sürgős mozgás van a majorháznál, alkalmassint a Mariánna által adandó ebéd végett s öt óra felé már Mariánát magát is látta, parancsokat osztva jönni-meni az udvaron. — Azután elővezették Suzont s Mariánna felülve reá, a patak melletti cserjés felé vette útját.

Péter is gyorsan kiindult a dombról s vele egy időben érkezett a kisgázlóhoz.

Hová méssz te ily kora reggel? — szólítja meg a leányt szigorú hangon, mi ezt nagyon meglepte.

Érdeklí önt ez, keresztatyám? Vaját akarok venni a mordsang-i bérlőnél. Szükségem van reá a mai ebédhez s én azt akarom, hogy semmi se hiányozzék, mikor önök nálam étkeznek

(Folyt. köv.)

Mindennemű gyógy és ásványvizek

legfrissebb töltésben kaphatók:

Fritsch Károly

fűszeráru-üzletében,

Főtér, a „Bika“-szállodával szemben.

NYILTTÉR.

Egy elismerő levél,

Wilhelm Ferencz gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria Mittersill.

Értesitem önt, az ön Wilhelm-féle antiarthrikus antireumatikus vértisztító teája, hét személyen, akik csuszajosok voltak, segített úgy, hogy most mind egészségesek, egy személy, ezt meg kell jegyeznem, már egy egész éve ágyban feküdt és az ön tanácsomra ivott ilyen teát, most pedig megint járhat a dolga után. Az ön feleségem is nélkülözhetetlennek tartja a házában ezt a teát. A tea feltalálójának ezerszer köszönetet mondok. — Ennek a teának minden házában és minden családban ott kell lennie. Tisztelettel **Krall György.**

Kapható **Franz Wilhelm** gyógyszerész, cs. kir. udvari szállítónál Neunkirchenben, — Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban, drogueriákban.

1 csomag 2 kor. 1 postacsomag 13 doboz 24 kor. bérmentesen Magyarország minden állomására.

Raktár Debreczenben: **Tóth Béla** gyógyszer-tárában. (4.)

NESTLÉ FÉLE gyermekliszt.

főülmulhatatlan gyomorbelegék, diarrhoeában, bélhurutban szenvedők számára. Kapható gyógyszertárak és drogueriákban. Kísérleti czélokra fél dobozok a 1 Korona. A lisztet szülésznőknek próbadobozok és rórigetek ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NANDORNA** félé főraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

5999 — 6042/1904. szám.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező ügynevezet. Csolnákázó-tó és a vele kapcsolatos 2 hold 226 négyszög öl földterületnek 1905 évi január 1-től kezdődőleg 10 egymásutáni évre, azaz 1915 január 1-ig terjedő időre bérbeadás úján biztosítása végett nyilvános árverést tűz ki s ennek napján f. évi június hó 8. napjának d. e. 9 óráját állapítja meg.

Az árverelni szándékoók az árverési feltételeket a városi számvevőségénél a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik.

Debreczen, 1904 ápril 28.

A városi tanács.

Árverési hirdetés.

A debreczeni ev. ref. egyház a folyó 1904 évi október hó 1-től haszonbérbe adja a következő földeket u. m.

a) hat évre :

1. Székely Diénes-féle telek után két hold 1520 □-öl ondódi földet a Kádár-féle tanya közelében.
2. Szegények malma telke utáni 13 hold 363 □-öl ondódi földet a Czuczában, Burai Sándor tanyája mellett.
3. Nagycsapó-utcai leányiskola utáni 4 hold 1400 □-öl ondódi földet a Látóképen kívül a szoboszlói és a böszörményi ut szélén a Kis-Czuczában.
4. Hatvan-utcai kettős iskola telke utáni 5 hold 1050 □-öl ondódi földet a Kádár-dűlőben, nyulák a Gyarmati féle tanyára.
5. Árok-utcai kettős iskola telke utáni 5 hold 1050 □-öl ondódi földet, a Látóképen kívül a Veréb-dűlőben.
6. Varga-utcai leányiskola telke utáni 9 hold 1050 □-öl ondódi földet, a Perecz-dűlőben, Kornhoffer tanyája mellett.
7. Péterfai leányiskola telke utáni 7 hold 50 □-öl ondódi földet, a péterfai első dűlőben a Macs-felől.
8. Miklós-utcai leányiskola telke utáni 6 hold ondódi földet.
9. A Baranyi ház utáni 10 hold 947 □-öl ondódi földet.
10. A felső leányiskola telke utáni 42 hold 1439 □-öl ondódi földet, lakóházzal, istállóval ellátva a Vedres-dűlőben.

b) 12 évre :

az igeniskoláztatási alaphoz tartozó és a Perecz-dűlő, ondódi földek és Macs-pusztá között fekvő tagbirtokot a presbiterium határozatának megfelelőleg a következő megosztással:

I. 82 h. 1527 □ öl földet (most bérlő Molnár István).	
II. 90 h. 1437 □ öl " (" Kertész István s társai).	
III. 90 h. 1438 □ öl " (" Kertész István s társai).	
IV. 90 h. 1366 □ öl " (" Szöllősi Ferencz).	
V. 90 h. 1366 □ öl " (" Szöllősi Ferencz).	
VI. 96 h. 1170 □ öl " (" Tóth János s társai).	
VII. 96 h. 1170 □ öl " (" Tóth János s társai).	

Ezeknek a földbirtokoknak árverés útján haszonbérbe adására a határidő az egyház tanácstermébe 1904. évi június hó 1. és 2. napjának d. u. 3 órája oly módon tűzetik ki, hogy június hó 1. napján az ondódi földek, június hó 2. napján az igeniskoláztatási földek kerülnek árverés alá, mindkét nap d. u. 3 órákor kezdve.

Erre az árverésre az érdeklődők azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek az egyház irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők, esetleg le is másolhatók. Ugyanott megtekinthető az I. II. III. IV. V. VI. VII. alatti földek vázlatrajza is.

Debreczen, 1904 évi május hó 17. napján.

Vecsey Imre,
gazd. bizottsági elnök.

Uj kenyérsütőde!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Arany János-u. 8. sz. a. a piacz közelében egy jól felszerelt minden igényeket kielégítő

pékműhely (sütődét)

nyitottam, ahol a legtisztább kezelés mellett elfogadok kenyér és egyéb tézta sütéseket reggeltől 8 órától délután 3 óráig, sütődém-ben naponta kétszer friss sütemény és ki-tűző házikenyér kilója fehér 12 kr., barna 11 kr., rozs 10 kraje. árjával áll a közönség rendelkezésére, kereskedések részére nagyobb és állandó rendelések esetén a lehető legelőnyösebb áron Kávéházak, bodegák, vendéglők, valamint magánházak részére ajánlom az általam készített

Brassai-féle Bur-rudakat

igen jó ízletes süteményt 7 drb. 10 kr., mely ezidáig csak nálam kapható.

Amidőn a n. é. közönség figyelmét sütdémre felhívom, egyuttal magamat szives jóindulatába ajánva maradtam kiváló tisztelettel

BRÜLL MÁRTON pékmester.

Erdei József

épület- és műlakatos

DEBRECZEN, Kandia-utca 19.

a legolcsóbb árak mellett vállal épületeknél elforduló egyszerű és díszmunkákat.

Vasszerkezet munkákat benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után tökéletes kivitelben. Kívánatra tervvel és rajzzal is szolgál.

Gyors és sikerült munkáért felelősséget vállal.

Üzletfelosztás miatt leszállított árak.

Piac-utca 69. szám alatt levő főüzletünket felosztjuk, miért is a raktáronlevő árukat, u. m. posztó- és szalmakalapok, cipők, ingek, nyakkendők, esőernyők, sétabotok, férfi-, női- és gyermekharisnyák, utazókosarak, gyermekkocsik, gyermekjátékok, kertiszékek, pénz-, szivar- és cigarettatárcák és számos itt fel nem sorolt áru leszállított áron lesznek elérhetővé.

Bolti berendezés és 2 kirakat-szekrény igen olcsón eladó.

Miklós és Markbreit bazáraru üzlete.

A ki olcsón, jól, praktikusán és modernül építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a KÖZVETŐ, BÓFARAGÓ és AC-MESTER vizsgárait. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést

Gyönyörű színes és fekete

Grenadin és Etamin áttört szövetek

érkeztek

óriási választékban:

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Fris áruk, — olcsó árak, —

figyelmes kiszolgálás.

Nyiregyházaán

korlátlan italmérési engedéllyel

vendéglő és korcsma tovább gyakorlására

megbizott kerestetik

Az üzlet helyiség Kállai-utca 4. szám alatt van áll egy utczai kimerő és két-udvari nagy helyiségből egy oldal szobából konyhával, három pinczével az udvaron jó vizes kuttal, óvadéku 1200 korona szükséges, csakis szakértő egyének pályázhatnak.

Értekezhetni: **B a l l z á r** hentes tulajdonosnál Nyiregyházaán.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel n. omtartott szó 4 kr. 8 fillér.

== PÉKEK részére ==

kenyérre ragaszható számok

füzetekben (egy füzet 1—120-ig kétszer számozva), kapható a **Városi nyomdában,** ára egy füzetnek **10 fill.**

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak

Szent Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Javaslatok: a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katarrhusos megbetegedései szív-izom-betegségek és abból eredő astmatikus bajok, valamint verszegénység stb.

Gleichenberg gyógyhely.

Saison Május 1-től szeptember végéig.

Alkalikus-muriatikus források: Constantin és Emma-forrás; alkalismuriatikus szénsav: János forrás, tiszta szénsav: Klausen-forrás, savó, sterilizált tej, (száraz táplálás), kefir. forrás-só belelegzés, fenyőtűgöz belelegzés, mindkettő külön kabinokban; légzési készülék. pneumatikus kamarák, édes asványvíz, pezsgő meleg fürdők és természetes szénsavas fürdők szivizom betegségeknel, fenyőtű és aczélfürdők. Nagy vizgyógyintézet, telepkúra. Lány, langyos, meleg, pormentes, szélesenedő levegő, erdős fensíkon.

Felvilágosítás és prospektus ingyen. — Lakás és kocsis-megrendelések az igazgatóságnál Gleichenberg.

5299 - 5661/1904.

Hirdetmény.

A városi szegényházban levő intézeti tagok élelmezésének f. 1904. évi nov. 1-től számítandó 6 — hat egymásután következő évre leendő biztosítása tárgyában zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetünk s a versenyzőket következőkre figyelemztetjük, u. m.:

1. A zárt ajánlatok f. évi június hó 13. napjának d. u. 5 órájáig adandók be a polgármeseri hivatalhoz s később beadott utó- vagy távirati ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

2. Ajánlatot tevő zárt ajánlatához 500 korona készpénz, vagy óvadékképes értékpapír, avagy helybeli pénzügyi tételi könyvnek óvadékkul letételét tanúsító bázispénztári igazolójegyet tartozik csatolni; ezen óvadék a vállalatot elnyrt egyén részéről biztosítékul 1000 — egezer koronára lesz kiegészítendő

3. Ajánlatot tevő tett ajánlatával 30 napig kötelezettségben marad s a tanács fenntartja magának a jogot, hogy a tett ajánlatok között szabadon választhasson.

4. A különös feltételek a polgármeseri hivatalban, a városi számvevőségnel, s a szegényházi gondnoknál megtekinthetők s az írásbeli ajánlatba — hol az egy-ségárák számmal és betűvel is kiirandók — ajánlattevő határozottan kinyilatkoztatni köteles, hogy a feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

A zárt ajánlatok f. évi június hó 14. napján d. e. 11 órakor a városháza nagytermében nyilvánosan fognak felbentatni.

Debreczen, 1094 május 13.

A városi tanács.

Heti gyártás 15.000 pár czipő.

TURUL czipőgyár részv. társaság

az ország legnagyobb czipőgyára.

Feltűnést keltő árak!

Női bőr csugos czipő 2⁴⁰ 2 ⁴⁰ frt	Női füzös czipő, fekete és színes 2⁸⁰ 2 ⁸⁰ frt	Női gombos bőrczipő fe- kete v. színes 3^{frt} 3 ^{frt}	Női füzös czipő box bőr 3⁷⁵ 3 ⁷⁵ frt
Férfi csugos czipő, bori- tott és sima 2⁵⁰ 2 ⁵⁰ frt	Férfi bőr füzös czipő 3^{frt} 3 ^{frt}	Férfi csugos vagy füzös Boxcalf 4²⁵ 4 ²⁵ frt	Színes női bőr félczipő 2^{frt} 2 ^{frt}
Női bőr félczipő 2^{frt} 2 ^{frt}	Női, szürke vitorla vá- szon félczipő 1^{frt} 1 ^{frt}	Férfi szürke vitorlavászon fél czipő 1²⁰ 1 ²⁰ frt	Női félczipő gumival 1²⁰ 1 ²⁰ frt
Fekete és szí- nes, füzös czipők leány- kák részére 90 90 frtól	Leánygom- bos félczipő 1⁷⁰ 1 ⁷⁰ frtől	Leány füzös bőrczipő szí- nes v. fekete 1⁶⁰ 1 ⁶⁰ frtől	Női szalon czipő 1⁵⁰ 1 ⁵⁰ frt

**Elegáns,
tartós,
kényelmes
és olcsó.**

Főraktár Debreczen, Piacz-utca 50. szám.

92 saját raktár a bel- és külföldön

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.